

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Evaluatie VTH stelsel & wetsvoorstel VTH

Platform toezicht bodembeheer

17 november 2015
Aris Blok

Beleidsdoel Rijk

Gezonde veilige schone leefomgeving

Gebeurtenissen in:
Enschede, Volendam, Moerdijk, Rotterdam, Tiel
(parkeerdek), monstertruck Haaksbergen etc.

Het resultaat

- 29 omgevingsdiensten;
- 6 specialisatie BRZO;
- 3500 Fte (5000 medewerkers).

Complimenten

Legenda

- RUD Groningen
- Fryske Utlfieringstsjinst Milieu en Omjouwing
- RUD Drenthe
- RUD Twente
- RUD IJsselland
- Omgevingsdienst Rivierenland
- Omgevingsdienst Regio Arnhem (ORA)
- Omgevingsdienst Regio Nijmegen
- Omgevingsdienst de Vallei
- Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)
- Omgevingsdienst Veluwe-IJssel (OVIJ)
- Omgevingsdienst Noord-Veluwe
- Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)
- Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek
- RUD IJmond
- RUD Noord-Holland Noord
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG)
- Omgevingsdienst Midden-Holland
- Omgevingsdienst West-Holland
- DCMR Milieudienst Rijnmond
- Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
- Omgevingsdienst Haaglanden
- RUD Zeeland
- Omgevingsdienst Brabant Noord
- Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
- Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
- RUD Limburg Noord
- RUD Zuid Limburg

Huidige situatie

Veel energie in:

- Opbouw van de organisaties;
- Opzetten samenwerkingsverbanden;
- Afstemming tussen Omgevingsdiensten;
- afstemming met opdrachtgevers.

Terwijl de winkel open moet blijven.

Deze cartoon komt uit "GROEIEN EN STAPELEN"
© Ardis Management Development

Kader evaluatie stelsel van omgevingsdiensten

Moment van bezinning en reflectie.

Motie Tweede kamer 2011:

Evalueer het “succes” van de Omgevingsdiensten.

Het is een evaluatie over de robuustheid van het VTH Stelsel en of het stelsel in staat is om op een robuuste en geborgde manier een hoge kwaliteit van de output kan leveren.

Het is niet het functioneren van de individuele omgevingsdiensten.

Een Ontwikkelingsperspectief.

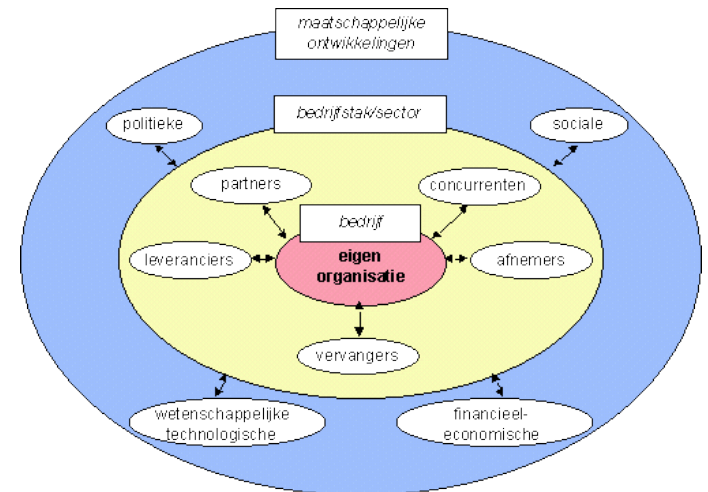

Proces

- Begeleidingsgroep voor het nemen van de besluiten: (IPO, VNG, VenJ, BZK, IenM)
- Klankbord (adviesgroep) (IPO, VNG, VenJ, BZK, IenM, OM, UvW, SZW,ILT, Omgevingsdienst.nl, ODRN, DCMR, VNO NCW, BZW en VNCI)

Twee fasen:

- Reconstructie van de beleidstheorie
- Onderzoek

Wolfsen en Elzinga

- 2014
Bezwaar VNG (ondersteund door rapporten Elzinga en Wolfsen): teveel topdown sturing vanuit het Rijk.

VTH stelsel

- Besloten de evaluatie te verbreden naar VTH stelsel.

2^e kabinetsstandpunt 19 juni 2009 op de Packagedeal

- Kwaliteitscriteria
- Regionale uitvoering (omgevingsdiensten)
- Informatie huishouding en informatie uitwisseling
- Verbeterde afstemming tussen bestuur en OM/Politie
- Decentralisatie van bevoegdheden

e.e.a. wordt in de wet VTH vastgelegd

Onderliggende vragen

- Is het stelsel van OD's robuust genoeg
- Werken BRZO OD's conform de aangegeven maatstaven ?
- Is de organisatorische robuustheid van netwerk OD's voldoende?
- De noodzaak van een van een nieuwe interventie mogelijkheid voor het Rijk

© Can Stock Photo - csp7275282

Planning

- opdracht eind november 2014 verleend
- 12 februari 2015 Reconstructie
- 15 juni 2015 rapportage
- augustus 2015 kabinetsreactie naar Tweede Kamer
- 14 september 2015 behandeling Tweede Kamer

Wat kwam men tegen?

Een zeer gemotiveerd gezelschap van medewerkers, kader en bestuurders.

Een open instelling v.w.b. de te bespreken onderwerpen

Bevindingen 1

- landsdekkend stelsel van 29 omgevingsdiensten;
- 26 OD's zijn openbaar lichaam Wgr;
- 3 OD's zijn op basis van een bestuursovereenkomst;
- grote spreiding in organisatievormen;
- grote spreiding on mandaat vormen;
- kwaliteitscriteria 2.1 leidraad bij bouw OD's
- minder complexe zaken aan kwaliteit gewonnen;
- meer complexe zaken kwaliteit onder druk;
- kwaliteit onder druk door financiële taakstelling en budgettair sturen;

Bevindingen 2

- geen sturing op kwaliteit bij thuistaken;
- BRZO OD's voldoen aan de maatstaven;
- bij BRZO OD's Krijgt de samenwerking gestalte;
- met uitzondering BRZO OD's wordt de Landelijke HandhavingStrategie (nog) niet gevolgd;
- geen sturing kwaliteit bij thuistaken;
- opschaling vergemakkelijkt samenwerking maar staat in de kinderschoenen;
- Bedrijfsleven ondervindt nog geen level playingfield;

Bevindingen 3

- gemeenten schoorvoetend met beleggen van taken bij OD's;
- Geen invulling van horizontale verantwoordelijkheid en verantwoording;

Conclusie 1

De conclusie van het onderzoeksbureau is dat het stelsel zich in relatief korte tijd aantoonbaar positief heeft ontwikkeld. Dit heeft een impuls gegeven aan het verbeteren van de uitvoering van VTH-taken, de afstemming tussen handhavingspartners, de governance en terugdringen van bestuurlijke drukte en het creëren van een gelijk speelveld. Het stelsel toont ontwikkelkracht in het oplossen van problemen die zich voordoen en heeft potentie om zich verder te ontwikkelen.

Conclusie 2

Het onderzoeksbureau constateert dat de Brzo-taken conform de vastgestelde maatstaven worden uitgevoerd.

Conclusie 3

Over de verbetering van de afstemming tussen straf- en bestuursrecht heeft het onderzoeksbureau geconstateerd dat de opschaling naar 29 omgevingsdiensten de afstemming flink heeft vereenvoudigd. Echter de afstemming tussen de bestuur- en strafrechtketen is nog pril, omdat de omgevingsdiensten, maar ook politie en veiligheidsregio's, zich de afgelopen periode vooral hebben gericht op het opbouwen van hun eigen organisaties.

Conclusie 4

Het onderzoeksbureau concludeert dat een extra in de wet op te nemen interventiebevoegdheid voor het Rijk voor Brzo-bedrijven niet noodzakelijk is.

Conclusies 5

Ten aanzien van de netwerk-omgevingsdiensten heeft het onderzoeksbureau vastgesteld dat deze op dit moment qua uitvoering van de VTH-taken niet onderdoen voor andere omgevingsdiensten die onderzocht zijn. Toch blijft ook voor het onderzoeksbureau onduidelijk of de netwerk-omgevingsdiensten robuust genoeg zijn voor de gewenste kwaliteitsontwikkeling in de toekomst.

Acht aanbevelingen

1. Geen Haagse interventies dan de voorgestelde VTH wet aanpassing.
2. Ontwikkel een modelmandaat.
3. Stuur gericht op kwaliteitsontwikkeling en daarvoor toereikend budget.
4. Investeer in versterking van het bestuurlijk toezicht binnen het stelsel.
5. Investeer in landelijk netwerk en faciliteiten.
6. Zorg voor bestuurlijke afstemming tussen handhavingpartners.
7. Leer van andere samenwerkingsverbanden.
8. Betrek de omgevingsdiensten bij vormgeving omgevingswet.

Kabinetsreactie

- Aanbevelingen 1 en 8 worden overgenomen de overige aanbevelingen betreffen de uitvoeringspraktijk.
- Voor de uitvoeringspraktijk zijn de gemeenten en provincies eerstverantwoordelijk.
- Een extra interventiebevoegdheid is niet nodig.
- Netwerk-omgevingsdiensten moet voor 1-1-2018 zijn omgevormd tot een openbaar lichaam op grond van de Wgr

Behandeling Tweede Kamer wet VTH

Aandacht voor:

- Netwerk-omgevingsdiensten.
- Onderzoek doeltreffendheid kwaliteitseisen elke drie jaar.

Toezegging:

Onderzoeksopzet voor 26 oktober as. naar de kamer.

Vaststelling wet VTH

22 september 2015 vastgesteld

Amendement: onderzoek kwaliteit uitvoering elke twee jaar

Motie: kamer bij begrotingsbehandeling 2018 informeren over verschil in opzet en kwaliteit van omgevingsdiensten (alle gelijk georganiseerd)

Motie: nieuwe WABO voor inwerkingtreding te evalueren en aanbevelingen mee nemen in de invoeringswet. (evaluatie elke 5 jaar)

Onderzoeken VTH wetgeving

- Jaarlijkse monitoring voortgang ontwikkeling Omgevingsdiensten.
 - Onderzoek naar de uitvoeringskwaliteit VTH taken incl invulling van de zorgplicht.
 - Evaluatie doeltreffendheid en effecten van de (VTH)
-
- Alle voor het eerst afgerond medio 2017

Deze cartoon komt uit "GROEIEN EN STAPELEN"
© Ardis Management Development

VEEL DANK VOOR UW AANDACHT!

Vragen/opmerkingen zijn van harte welkom!

